

EDINOST

izhaja dvakrat na teden, vsako sredo in soboto ob 1. uri popoludne.

"Edinost" stane:

za vse leto gl. 6.—; izven Avst. 9.— gl.
za pol leta 3.—; , 4.50
za četr leta 1.50; , 2.25
Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 5 nov.,
v Gorici in v Ajdovščini po 6 nov.
Na naročbo brez priložene naročnine se upravnštvo ne ozira.

Vsi dopisi se pošiljajo uredništvu v Carintia št. 28. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Oglasni in oznanili se račune po 7 nov. vrstica v petitu; za naslove z delitljimi črkami se plačuje prostor, kolikor bi ga obseglo navadnih vrstic.

Poslana, javne zahvale, osmrtnice itd. se račune po pogodbi.

Naročnino, reklamacije in inserate jema upravnštvo v ulici Carintia 8. Odprte reklamacije so proste poštoljivo.

• V edinost je moč.

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

CESARJEVIĆ RUDOLF. ✓ bistvo!

Silen udarec neisprosne usode zadel je prejasno hišo habsburško in ž njo vse verne narode širne naše Avstrije. Udarec prišel je toli nepričakovani, da nam je danes še silno težko uživeti se v turobno misel: cesarjeviča Rudolfa ni več! Grozna ta vest, ki se je širila liki blisk na vse kraje sveta, pretresla je silovito vse kroge, prešinila je do duše vladarje in podložne vseh evropskih držav, kajti vse je čislalo in spoštovalo plemenitega našega Rudolfa. Da, našega Rudolfa, ker on je ljubil vse narode z enako ljubeznijo, bil je z eno besedo: sin vitežkega svojega očeta! Dičile so ga vse kreposti, katere so potrebne vladarju, da more osrečiti svoje narode. Bil je pravicoljuben, plemenit, vitešk, dobroščen in vsestransko izobražen. Mirnim srcem so zrli zatorej narodi v bodočnost, ako bi po dolgej vrsti let poklical Vsemogočni prestolonaslednika na prestol svojih pradedov, da nadaljuje delo svojega prejasnega očeta. Toda prišlo je drugače! V najlepšem cvetu njegove dôbe pretrgala mu je Morana življenja nit ter ga združila z slavnimi njegovimi pradedi nad zvezdami! Jao! —

Kakor so nedavno vsi narodi avstrijski od radosti prekipečim srcem slavili z svojim preljubljenim, očetovskim vladarjem redek, znamenit dan, tako tugujejo danes z Njim in prejasno Njegovo rodbino nad neprecenljivo izgubo. Kdo pozna pota Božje previdnosti! — —

Turobna vest stigla nam je v sredo ob 5 uri in en četr pop. O tej uri izšlo je na Dunaju posebno izdanje službenega lista „Wiener Zeitung“ z nastopno objavo:

„Grozna nesreča je zadela Najvišjo cesarsko hišo, vse narode avstro-ogerske države, vsakega Avstrijca, vsakega Ogra. Obče spoštovani prestolonaslednik Rudolf je mrtev, mnogoljubljeni sin Nj. Veličanstev cesarja in cesarice; življenja sreča blagi prestolonaslednici Štefaniji, srčno čislani brat princesinje Gizele in nadvojvodinje Marije Valerije, ponos skupne Najvišje cesarske hiše, upanje zvestih narodov, zgrudil se je v cvetu svojih let, v polni moči svojega delovanja v prezgodnji grob. V največji žalosti, z neizmerno bolestjo v srcih, obračajo narodi države v neomajani ljubezni in zvestobi svoj pogled k Najvišemu prestolu ter se družijo v srčni molitvi: Bog naj našemu preljubljenemu cesarju in cesarici in vsej cesarski hiši v tako britki uri nakloni ono tolažbo, katere tudi milijoni jezikov ne morejo izraziti z besedo!“

O pretresljivi smrti se poroča naslednje: „Nj. Visokost cesarjevič se je v ponedeljek zvečer odpeljal na graščino Meyerling pri Badenu ter je povabil na lov več gostov, med temi princa Filipa Koburškega in grofa Hoyosa. Nj. Visokost je bil že včeraj nekoliko slabega zdravja ter se je opravičil, da ne more priti na dvor k Najvišjemu družinskemu dinéju. Ko so se lovski gostje danes zjutraj (dne 30. t. m.) zbrali, in prestolonaslednik ni prišel, dobili so na hitro sočutno vprašanje strašno poročilo: Nj. c. kr. Visokost cesarjevič je vsled mrtvouda izdihnil plemenito svojo dušo. Kakor strela z jasnega neba je zadela ta pretresljiva vest na dvoru. Vsled neizrekljive bolesti, ki polni Najvišjo cesarsko hišo, so nehoté vsakemu Avstriju na jeziku besede: Bog ohrani, Bog obvaruj, Bog blagoslov Nj. Veličanstvo cesarja, Najvišjo cesarsko hišo in dodeli nam vsem trdno moč, da moremo prenesti stanovitno tako nesrečo.“

* * *

↑ Prestolonaslednik nadvojvoda Rudolf rodil se je dně 21. avgusta 1858. leta; polnodbom je bil proglašen dně 24. junija 1877. ter vstopil 23. julija 1878. leta v stalno vojsko k 36. pešpolku. Septembra meseca 1880. leta postal je generalmajor, leta 1883. maršalni poročnik. — Poročil se je dně 10. maja 1881. leta z Štefanijo, hčerjo belgijskega kralja; dně 2. septembra 1883. rodila mu se je princesinja Eliiza. Bil je nadzornik pehote, lastnik pešpolka št. 19, ulanskega polka št. 1 in topničarskega polka št. 10, načelnik 2. pruskega polka brandenburških ulancev št. 11, načelnik ruskega polka Sevsk št. 34; lastnik bavarskega oklopničarskega polka št. 2, generalni poročnik „à la suite“ v gardnem pruskem polku „cesar Fran Josip“ št. 2. — Odlikoval se je na leposlovnem in znanstvenem polju, vsled česar ga je imenovelo dunajsko vseučilišče častnim doktorjem modroslovja in akademiji znanosti v St. Peterburgu in Lisboni svojim častnim članom. — — —

Izguba je nenadomestljiva — toda v našej globokej žalosti obrnimo zaupno oči k Vsemogočnemu z iskreno prošnjo: „Bog! Ti si čuval in blagoslovil milo našo Avstrijo, da je postala mogočna in cetoča; obrni milostivo svoje oko na njo tudi v sedanjem času tuge in žalosti ter ohrani nam našega vladarja, našega očeta!“

Prihodnjost Trsta.

II.

Zgodovina je učiteljica življenja. Prihodnjost Trsta je še dvomba, kakor so dvomljivega vspeha vsi človeški prihodnji čini. Boj za obstanek mest je sličen boju posameznega človeka, da si ohrani življenje. Čeprav se nateza in krepko upira na sprotni sili, človek podleže pod silo neprizakovane dogodke.

Slabi posledki pa tega ali onega čina dajo se preprečiti umnostjo in vstrajnostjo, obenito pa, ako previdevši jih, uravnamo drugači svoje delovanje ter se zavarujemo na vse strani.

Brezumnež je pač oni, ki vdobivši igri, na borsi ali kje druge znatno svoto, jo vso zopet zastavi; sreča mu obrne pleča in zgubi — vse. Pametnejši človek bode drugači ravnati. Vsaj del dobitka bo postavil na stran, z drugim pa dalje igral. Požrešnost je premnogokrat krivaubožtvu!

Ako te naše misli obrnemo na Trst in njegovo dosedanje vodo in vladanje, — od tega je pač največ odvisno — spredimo, da je dosedaj to velevažno mesto slepo postopalo. Carska milost blagrovala je že z premnogimi darovi, pustivši mu stoletno predpravico svobodnega pristanišča ter mu jo pri tem še dlje časa podaljšala. Skrbela je za njegov razvoj in blaginjo ter v to žrtvovala marsikaj iz državnega imetka.

Trst je bil dosedaj podoben samostojni dežavici v velikej državi, kajti avstrijski vladarji so mu puščali, da se sam po svoje razviju. Da, pri tem pregledali so tudi marsikak nedostatek in političen greb, ki je z grdo nehvaležnostjo poplačeval vladino skrb.

Vladalci Trsta v prevelikej sreči in neskrbnosti do prihodnosti, zanašali so se na vladu ter puščali, da ona skrb za gmotno korist tega mesta, sami se pa vklvarjali z raznimi neslanostmi, misleč, da mora vse tako ostati, kakor dosedaj. Še celo v zadnjem trenotku, ko bi se namreč svobodno pristanišče Trsta moralno odpraviti uže začetkom prihodnjega leta, niso rudečkarji pokazali za to pravega zanimanja; ako bi Trstu v tem slučaju ne pomagali drugi, avstrijske vlasti nekoliko prijaznejši elementi, oba tržaška državnozborska poslanca in celo drugi slovenski poslanci, — bi bila Trstu odvzeta ta predpravica uže prihodnjega leta. Po pripravljeni imenovanji poslancev se je pa doba še za poldruge leto odnesla. Trst in Reka prenehali biti svobodni pristanišči še-le sredi leta 1891.

Omenili smo uže zgoraj, da bode ta doba za Trst velicega pomena, kajti preveriti se bode tedaj moralo vse njen

delovanje. Vlada sama je uže uklenola potrebne korake ter tesnejše zvezala notranje dežele z našim mestom, priredivši Herpeljsko železnico, po katerej je pot iz notranjih dežel v Trst mnogo skrajšana. Dobrodelen posledice te železnične proge čuti mesto uže sedaj.

Ista vlada skrbi tudi, da se pristanišče sploh razširi in stori primernejše za izkreanje in začasno ohranjevanje uvoženega blaga. —

Voda je mestnej upravi pritekla do grla, da je slednjic, izzivana vprav po patriotih in nekoliko po koristih, ki bodo mestu od tod prihajale, tudi sama jela skrbeti za osnovanje splošnih skladieš. Vprav minoli teden sklenol je mestni zbor posojilo 11 milijonov v ta namen.

(Konec prih.)

Politični pregled.

Notranje dežele.

30. p. m. bil je odprt državni zbor in gospodska zbornica. V prvi seji se je prečital dopis, v katerem se javlja zbornici, da se je nadvojvodinja Valerija zaročila z nadvojvodom Karлом Salvatorjem.

Ministerski predsednik je odgovoril na neko interpelacijo o pitni vodi na Dunaju. Interpelant trdi namreč, da se je število za tifom obolelih na Dunaju zelo pomočilo, odkar so v studenčno vodo namešali Švarco. Ministerski predsednik je odgovoril, da vlada ni sicer s tem v nikaki zvezi, da je pa statistično dokazano, da se tifus ni skoro nič razširil. Še ni bila seja zvršena, ko dojde v zbornico strašna vest o nekej nesreči, ki se je pripetila prestolonasledniku nadvojvodi Rudolfu. —

S prva niso vedeli, kaj se je pripetilo i nekateri poslanci so hiteli na dvor, da se prepričajo o žalostnem dogodku. O poludne je bila zbornici prijavljena tužna vest o prestolonaslednikove smrti. Na to je bila seja mej splošno žalostjo pretrgana in zbornica zaprta. Razni poslanci so jokali. Na Dunaju in po vsej državi napravila je ta žalostna vest prebritek utis. Gledališča so se povsod zaprla, odnesle se zabave, borsa na Dunaju je bila zaprta. Od vseh dvorov došli so sožalni telegrami, vse listi so izšli črno obrobljeni ter v vznešenih člankih objekujejo prebridko zgubo, ki je zadela cesarsko obitelj in vse narode avstrijske, ki so stavili vse najboljše svoje nade v mladega prestolonaslednika. Vsi listi brez izjeme končavajo članke s prošnjo, naj Bog ohrani premilega cesarja ter mu podeli moči, da prenese ta prehudi udarec! To željo goji danes pač vsak Avstrijec!

Veselic je vse polno. Vsak kotiček v naši domovini, vsako selo napravlja in prireja „veselico“, koje priprave so samo velikanske, uspehi strašanski, zabava izvrstna, smeha, da rebra pokajo, ples pa do „debelega“ dne in dobička je toliko, da ne vedo kam ž njim. Mladina raja, starci gledajo od strani, ženske na vratih, otroci skozi okna, stari maček pa s peči vesele plesalce in razgrete plesalke. Nekaj dni pozneje čitamo v tem ali onem časniku po metru dolge opise, kako je bilo vse izborne, neprčkovano, sploh tako „fino“, da se ne da opisati. Seveda včasih dobi veselica še-le v dopisu pravo lice, ker papir je nerazorano polje, na koje naslikal Boga ali vrata. In svet se čudi, kako da ni povsod mogoče doseči take uzornosti. Toda, ker to uže vsakdo ve, da ne mlatim prazne slame, začeti moram zopet „da capo“. Premišljeval sem, kako je dandanes vse težko na sveti. N. pr.: Težko je iti v krēmo brez denarja, težko je biti nemškutar, ne da bi znal nemški. Težko je dandanes županiti, še težje pri nas rešiti občinske račune, ki so baje bolj zamotani, kot bolgarsko vprašanje. Težko je poslancem ispolniti oblube, dane o vo-

Splošna razprava o novem vojnem zakonu v ogerskem deželnem zboru je zvršena. Opozicija sicer ni dosegla tega, da bi bil zakonski načrt zavrnjen; nje ognjeti govori so pa narod razburili ter uveli hudo agitacijo proti novemu zakonu. Uže pred sklepom generalne debate je bil dijaški shod, na katerem so bili sklenili znano resolucijo proti zakonu. Najbolj je Madjare razjarila odločnost Tisze, s katero zagovarja svoj predlog ter trdi, da se ne mara ni za las udati zahtevam oponicije, ko je večina sklenila preiti v podrobno razpravo. To je ljudstvo v Budapešti silno razburilo. Uže v zbornici so začeli škandali, ki so na ulicah čedalje rastli. Ljudstvo se je zbiralo ter drvilo po ulicah, sramoteč Tiszo in njegove pristaše. Razbivali so okna, pretepali se in uganjali vse mogoče nerede. Vojaki so še le pozno umirili demonstrante, ki so razsajali skoro vso noč. Ministri so bili tako rekoč ujeti v zbornici in Tiszi se je še le pozno posrečilo uiti skozi neka stranska vratica na plano in domov. Madjari so posebno razjareni proti določbi novega zakona, ki sili dobrovoljce položiti v nemščini častniški izpit. Govori se, da agitujejo madjarski dijaki mej seboj, da hočejo rajše vse služiti po dve leti, nego delati nemški izpit. Agitacija je sedaj velikanska, a kedor pozna Madjare, je preverjen, da vsi ti izgredi in to razsajanje nimajo velikega pomena. Madjari so uže takoj vajeni, da o vsakej priliki vzrože, potem pa se umirijo; tako bode tudi sedaj; saj bi si baš s tem, ako zavržejo ta zakon, največ škodili.

Vnanje dežele.

Srbški rodoljubi so se te dni posvetovali v Belegradu, kako bi v Bosni vzdrževali narodne šole, da se zapreči odrujevanje srbskega življa v tej deželi. Sklenili so nabirati v to svrhu denar ter ustanoviti nov list „Bosna“, ki naj shaja v Šabcu ali kje drugod ob meji.

Bolgarska vlada se je nekako vstrasil svojih škofov, katere je bila pred kratkim tako nasilno razgnala od zborovanja, h kateremu so se bili namreč sešli, da razpravljajo o cerkevih vprašanjih; Koburgova vlada, katerej niso preveč k srcu prirastli, se je izustila, da se škofo posvetujejo, kako bi kneza vrgli, zato so je silom iztirali iz mesta ter odposlali vsega na svoj dom. Nadbiskup Sofijski je bil te dni na Dunaju in Koburgova vlada je brž raznesla vest, da se je tam posvetoval z upraviteljem ruske cerkve in drugimi slovanofili, s katerimi se je dogovoril, kako naj v bodoče deluje proti knezu. Z Dunaja vrne se nadbiskup baje v Carigrad, kjer se snide z ruskim poslanikom Nelidovom in še z drugimi svojimi pristaši, s katerimi natanko določijo

načrt za bodoče delovanje. Bolgarska vlada si je, kakor poročajo nemški listi, izposodila pri berolinski državni banki 10 milijonov frankov.

Kakor piše „Adeverul“, kralju napsotni list, je Catargin gospodar sedanega položaja na Rumunskem. Omenjeni list mu priporoča, naj ustanovi novo stranko, ki bode vladi nasprotovali ter zastopala prave koristi rumunskega naroda. List pobija posebno vnanjo politiko ter politiko rumunsko, ter zagovarja zvezo Rumenije z Rusijo, katera ni edina mogla koristiti deželi.

Izvolitev generala Boulangera v Parizu ni imela posebnih posledic. Mir se ni kalil ter ni bilo nikjer izgredov. Boulanger je objavil pismo, v katerem se prav oblastno in širokoustno zahvaljuje zavednim volilcem, ki so se tako krepko izjavili proti sedanjem sistemu, kateremu nadava najgrša imena, kakor da bi bili sedaj na krmilu sami sleparji, pojedeži in nepošteni ljudje. To sistemo treba ovreči, pred vsem pa razpustiti sedanjo zbornico. Iz sedanje republike treba pognati vse slabe in kvarljive elemente ter nadomestiti je z zdravimi. Svoje pismo končuje z besedami: Živila Francija, živila republika! — Republikanci bodo morali biti jako opreznii in zložni, da se ubranijo rovanju Boulangerjevemu. Sklenili so, da vlada sama predloga premeno volilnega reda ter zateva, da se glasuje po arrodisementih. Nekatere republikanske stranke zahtevajo, naj bi ministerstvo odstopilo, radikalci so pa proti temu ter hočejo vzdržati ministerstvo. V inozemstvu ne pripisujejo izvolitvi Boulangerja mnogo pomene. V Berlinu so jasno mirni vsi politični krogi, ker so prepričani, da se Boulanger ne bode mogel nikdar vspeti do velike moči, še manj pa do diktatorstva. Tudi Rusi sodijo jako hladno in ravnodušno o tem dogodku.

Italijanski kralj je odprl novo zasedanje državnega zabora s prestolnim govorom, v katerem omenja važnejših predlogov, ki mu jih bode rešiti. Mej temi so posebno važni: predlog o preosnovi ljudskih in srednjih šol, o preustrojstvu pravosodja in državne uprave, nov zakon za pobožne ustanove itd. Govoreč o političnih položajih, rekel je kralj, da živi Italija v dobrih odnosih z svojimi sosedji, da je pa mir varljiv in nestalen, zato se mora Italija oboroževati; vse druge troške mora umanjiti ter žrtvovati za vojsko večje svote; kajti še le ko bode dobro oborožena, bode važen faktor v ligi miru. V svojem govoru omenja z najtoplejšimi besedami pohoda nemškega cesarja v Rimu, ter pravi, da je to najlepši dokaz presrečne zveze mej obema državama.

litvi, misli „bei der nächsten Gemeindewahl noch einen Schritt nach vorwärts zu machen . . .“ Dosta o tem, nesloga je slovanski podedovani greb. Šel sem tedaj v Postojno brez osobitega opravila, ker je bila oni dan volitev učiteljskih zastopnikov v okrajinški šolski svet. Zanimam se za sleherno gibanje v narodiči našem, zato sem rekel: Pojdimo in poglejmo to reč. Videl nisem mnogo, pač pa slišal, da se je naš Jože Jožin jako trudil pri nabiranju glasov za nemškutarskega kandidata. Ravnal se je pri tem poslu nekda prav po narodnih stihih:

„Jože prodaja kože,
Jože Jožin daje za vin!“

Ne zanimam se mnogo za učiteljske razmere, le temu se čudom čudim, da ima gadja zaleda v tem okraji še toliko ugodnih tal. Notranjska metropola; „Kje so časi, kje so dnevi, ko smo Slave mi sinovi“ prizeljali na tabor v Postojni domovini večno zvestobo! Takrat smo bili samo Slovenci, zdaj smo pa vse, največ pa mlačneži.

A tudi drugod ni brez nič. Pred nekaj meseci ulomili so tatovje v neko hišo v trgu S. Gospodar teče po sl. c. kr. žan-

PODLISTEK.

Sobotno pismo.

Izpod Nanosa.

Gospod urednik! Izvestno ste že misli, da me ni več med živimi, a bilo je drugače. Bil sem v onem stanji, kakor Dolinska, Senožeška in x-aka čitalnica, mnogo bračnih družtev in inih zavodov na Slovenskem: spal sem ter praznoval božične in teh se držeče zimske počitnice. Da ne bi tudi sobotnjak počival; saj to nič ne stane in celo narodni državnozborski poslanci so počivali do teh dni. Skoro da so se jim odvadila ušesa starim frazam (toliko časa da pridejo spet v Beč): počakajte, potrpite! Mari bi se jim izrečeno odgovorilo: Bojimo se upitja v Izraelu in ne volje v „Rajhu“. Premišljeval sem naše razmire in naše časnike. Pust je tukaj, pust v časnikih, pust celo v politiki. Da veli Stambulov zapleniti list zastran kneževe izjave, opravičujejo na konaku v Sredci Koburško zastavo, ni drugo, ko znamenje časa — pusta. „Jajce več ko puta ve“.

D O P I S I.

Iz sv. Križa, 27. januvarja. 1889. Z denašnjim dopisom hočem nekoliko razgrniti čest. čitateljem cenjene „Edinosti“, kako imamo urejene poštne zadeve v našem mestu.

Povod objave teh vrstic so mi dale razne neprijetnosti, koje izvirajo: delom iz slabe uredbe službenih dniij za pošto v Ajdovščino, delom iz slabe postrežbe našega občinskega sluge, ki dohaja s pismi od ajdovščinske pošte v sv. Križ.

Našemu občinskemu slugi je naloga, vsako sredo, soboto in nedeljo prinašati pisma iz Ajdovščine v sv. Križ. Ti dnevi pa so preredki, da bi vstregli potrebam tolkega občinstva, ki biva, razen v sv. Križu, v petih vaseh (Dobravlje, Cesta, Plače, Velike in Male Žablje) in da bi zadostili zahtevam tolikih uradov (županstvo, župništvo, dve šol, vodstvo v Križu in Vel. Žabljah, dvema kraj. šol. svetoma in uradu č. o. kapucinov).

Treba zatorej drugače urediti poštne dneve, kajti dopisi, bodi si uradni ali privatni, oddani n. pr. v soboto pop. na kakej poštni postaji v črti Gorica Ajdovščina, stignejo v sv. Križ še-le naslednjo sredo pop. Vaš občinski sluga gre sicer vsako nedeljo na pošto v Ajdovščino, a ne čaka pošte, ki dovede v Ajdovščino v soboto pop. oddana pisma, temveč odrine prej sv. Križ.

Jednako usodo imajo pisma, oddana v terek pop. v Gorici na pošto; ta pisma leže na pošti v Ajdovščini do naslednje sobote, vkljub temu, da gre občinski sluga v sredo v Ajdovščino, a zopet ne čaka goriške pošte. Pisma toraj leže štiri do pet dni na pošti v Ajdovščini! Bog varuj kake sile!

In kaj meniš, dragi čitatelj, da si potem gotov, da pismo po tolikem času dobodeš? Kakor kane! Naš občinski sluga, kot pismonoša, je v oddajanju pisem jako nereden. Dospevši s pismi iz Ajdovščine v sv. Križ, jih ne oddaja brzo dotičnikom, ampak čeka, da ga privedo razna opravila k tej osobi, ne zmeni se za to, je li v pismu kaj silnega ali ne, in tudi mu ni dosta mari, če dobi dotična osoba dva, tri ali celo osem dni prej ali pozneje svoje pismo.

Celó uradne zadeve nimajo v osobi našega sluge potrebne tajnosti. Ako dojde iz uradnije kak opomin tej ali onej osobi, ne zve o tem samo dotična oseba, temveč tudi drugi ljudje, poleg katerih prehaja pismonoša. Tudi ima naš sluga to slabost, da mnogokrat več skokodaka, nego je bilo jajec.

Koliko škode in neprilik provzroči posameznikom ta nerednost v poštnih za-

darmerijo ter brzjavci v nek nemški časnik, da se tod vlačijo tatovje, da človek ni več varen življenja in življenja pred to gomaznijo. Ko dojde domov, vidi, da ima pes, ki je bil pod streho zaprt, ter razgrajal in ropotal, vse polno občudovalcev, ki so strmeli, debelo gledali in dalji psu „to fraj gaso“ rekoč: „march!“ Revež je zavilil, zbežal in se skril, a da bi bil vedel, kako „aféro“ je načinil, vse del bi se bil in lajal proti solncu:

„Hov, hov, hov,
Zdaj slaven grem domov,
Ko deli v „cajtengen“,
So dobri me ljudje,
Hov, hov, hov,
Zdaj slaven grem domov.“

Torej novosti naše, kakor vidite, niso osobito „pikantne“, utegnejo pa še biti, recimo, če bi tekla železnica skozi Nanos.

Če na svečnico prej kane od strehe kot od sveče, pravijo da je blizu pomlad. Ta dan pride zjutraj medved kosmatinec iz brloga. Če je jasno, vrne se takoj (kakor da se je zbal Bismarck), če je pa oblačno, ostane zunaj.

O teh točkah poročal Vam bodem prihodnjič. Na svidenje! Vaš C.

devah, si čestiti čitatelji lahko sami predčijo.

Casopisi, dnevni, nimajo pri nas potrebne veljave, ker jih dobivamo cele snošice skupaj.

Ta nerad je tudi kriv da se kakaj osobi ali uradu ne more po zahtevi tako brzo zadostiti.

Treba zatorej poštne dneve drugače urediti in občinskemu slugi zaukazati ostro, naj vrši svoj posel v oddajanju pisem ročneje in točneje.

Tedaj na noge oni, koji lahko pridejo tem težnjam v okom, in kojim je mari za blagostanje in napredek občinarjev!

odvel je krsto z ostanki nepozabnega nadvojrode na Dunaj. Na postaji čekal je dvorski voz, vprežen z 6 beličev, koga so stražili dvorski orožniki jahači. Krsto so odpeljali takoj v cesarski dvor ter jo odnesli v bivše sobane cesarjevičeve. Ob vsej poti je bilo brezstrelno občinstva, katero je ginjeno pozdravljalo z solznimi očmi ljubljenega svojega Rudolfa. — Bol prejasne udove, nadvojvodinja Štefanie, ni moč opisati. Bog ji daj moč, da prestane grozni udarec! — Pogrebne slavnosti bodo v teku tedna dñij.

Nj. Veličanstvo cesar poslal je prijateljskim vladarjem o priliki nenadne smrti cesarjeviča Rudolfa tole brzovojko: „Naznanjam Ti z globoko žalostjo grozno vest, da je moj preljudbljeni sin, prestolonaslednik Rudolf danes na lovnu nenadno umrl. Baje je končal kap na srcu dragu življenje“.

Delalskega podpornega družtva odbor imel je dne 31. p. m. izredno sejo vsled smrti visocega družvenega pokrovitelja, cesarjeviča Rudolfa. Družveni predsednik povdarja veliko zgubo, katera je zadela vso Avstrijo in tudi družtvo, kajti ono je zgubilo v njem mogočnega pokrovitelja in dobrotnika. Pozivlja zbor, da zakliče spomin blazega pokrovitelja trikratni „Slava!“ kateremu se je odbor z mnogobrojnimi zbranimi družvenimi članovi iz globočine srca odzval. Predlaga zatem nastopne točke, katere vse so bile vsprejete enoglasno:

1. Da izrazi posebna deputacija globoko svoje sožaljenje o težkej izgubi ces. kr. deželnemu namestniku, proseč ga, da objavi to sožaljenje na Najvišje mesto.
2. Da se daruje v spomin nepozabnega pokrovitelja slavnostna sv. maša, o katerej naj bi sodelovali družveni pevci.
3. Naprosi se in pooblasti našo gg. državne poslanke, da zastopajo družtvo o pogrebnih slavnostih na Dunaju.
4. Kip visocega pokrovitelja, ki stoji v odborovej sobani, ima se pogrniti z črnim pogrinjalom.
5. Nameravani veliki družveni ples se odlaga v nedoločen čas.
6. Plesne vaje v družvenih prostorih se prepoveduje za teden dñij.

K volitvam / V volilni odbor za II. volilni okraj izvoljeni so nastopni gg.: Predsednikom: Ivan Marija Klun; tajnikom Martin Pečar; za Rocol: Slamič Matej, Lah Matej, Opara Anton, Gerdol Josip, Bendič Jernej, Gerdol Ivan; za Kjadin: Purič Jakob, Nadališek Franc, Klun Anton, Klun Martin; za Lonjer: Čok Andrej, Čok Miha, Glavina Andrej, Pertot Anton, Čok Ivan Marija.

Rodoljube slovenske opozarjamо še enkrat na shod, kateri bode danes na Greti v Ferlugojevem gostilni. Začetek ob 3½ uri popoldne.

Občinski svet tržaški zbral se je dne 30. t. m. ob 7. uri zvečer k rednej seji. Predsednik je zbranim objavil žalostno vest o smrti cesarjeviča Rudolfa ter sejo odreklo. Svetniki so se tiho razšli.

Darovali so „Delalskemu podpornemu družtvu“ prigodom vabilna na „veliki ples“ nastopni gospodje te le svote: Gentilomo 5 gl., Šust, kanonik 1 gl., baron Ralli 10 gl., Ivanetič, duh. v voj. bolnici 1 for., kupčiška zbornica 15 gl., dr. De facis 10 gl., Steyskal 5 gl. Srčna hvala!

Odpovedani plesi in zabave: „Slovanska čitalnica“ v Trstu javlja, da odpade nameravani ples dne 2. t. m. vsled smrti Nj. c. kr. Visokost cesarjeviča Rudolfa. — Veliki ples „Del. podpornega družtva“, kateri bi se imel vršiti včeraj v gledališču „Fenice“, odlaga se vsled smrti vis. družvenega pokrovitelja na nedoločen čas. — Zabava „Hrvatske čitance“ v Kastvu, katera je bila napovedana na dan 10. t. m., odpade vsled smrti cesarjevičeve.

Umrli je v Pragi dne 29. pr. m. staresta tamošnjega „Sokola“, tovarničar Gabrijel Žiga. — „Ljublj. Sokol“ naprosil je dva svoja častna članova v Pragi, da ga pri pogrebu zastopata.

Nabiranje za Bleiweisov spomenik se nadaljuje. O priliki zborovanja dne 24. pr. m. v Ljubljani, poročal je blagajnik skupščini, da je bilo do konca leta 1888. z obresti vred prebitka gl. 2400-32.

Učiteljski tovariš. Štev. 3. prinaša nastopno vsebino: 1. V prevdarek. 2. Domača vzgoja. 3. Svitoslav i Danica. 4. Zdravstvo v šoli. 5. Književnost 6. Dopisi.

G. skladatelj „Velikonočnih pesnij“ piše nam: Lansko leto sem izdal in založil „Velikonočne pesnij“, koje sem v teku enega meseca vse razprodal. Ker so se še oglaševali naročniki, nisem jim mogel več vstreči. Ako bi se pa letos do 1. marca oglasilo po dopisnici 20 naročnikov, izdam iste pesni v II. natisu. — Janez Laharnar org. na Št. Viškej Gori, p. Tomin.

Delalsko podporno družtvo v Ajdovščini imelo je v nedeljo 27. pr. m. svoj redni veliki zbor. Iz blagajnikovega poročila razvid mo, da družtvo prav lepo napreduje. Vseh udov je blzo 200, kateri so vplačali v letu 1888 skupaj gl. 1040-20. Denarne podpore je plačalo družtvo gl. 503-31, na obresti je naložilo in javnih papirjev vkljupilo za gl. 1203-18. Vseh dohodkov je gl. 2284-46, stroškov 1909 gl. 85 nč., zatorej saldo v gotovini gl. 374-61. Družveno premoženje se je v teku leta 1888 pomnožilo za 538 gl. in znaša koncem leta 1888 gl. 3786-12. — Voditeljem družtva bil je izvoljen na novo g. Angelo Casagrande, tajnikom g. Anton Bianchi in blagajnikom g. Anton Terčelj.

Mesečna statistika tržaška. Meseca decembra 1888. rodilo se je v Trstu 446 otrok (238 možkih in 208 ženskih). Zakanških je bilo 384, nezakonskih 62. — Umrlo je 347 oseb (185 možkih in 162 ženskih). Največ oseb je umrlo dne 24. 19., najmanj dne 11. in 29. (6.) Povprečno, je umrlo vsak dan 11 oseb. — Poročilo se je 50 parov. — Bolnikov je bilo dne 31. decembra: v javnej bolnici 773, v rodilnicu 8 ženskih, v sirotinci 7 otrok, v blaznici 116 oseb; skupaj 958. — V obskrbnici bilo je 31. decembra 670 oseb. — Zaklalo se je 8349 glav in sicer: 1873 volov, 218 krav, 31 konj, 3431 telet, 520 koštrunov, 475 jagnjet in 1794 prešičev. Najtopljejši dan je bil 23. (14°3' C.), najmrzljajši 14. (0-6' C.). — Največ dežja je padlo dne 26. (15-7 mm.)

Listnica uredništva. Gosp. C. Pulj. Sprejmemo. Za sedaj še ne pride na vrsto. Srčna hvala in pozdrav! — G. dopisnik Avber. Vstreglo se Vam bode.

Vabilo.

Podpisani vabi č. gg. ude „Delalskega podpornega družtva“ k posvetovanju zaradi prihodnjega občnega zбора v nedeljo 3. srečana ob 5½ uri zvečer v družvene prostore.

Nadejajo se obilne udeležbe beleži s poštovanjem Ivan Hvastja.

Naznanilo.

Čast. gg. članom delalskega podpornega družtva se javlja, da ne bode posvetovanja v nedeljo dne 3. t. m., kakor je objavljeno v zadnjem „Edinosti“, ker dotični gospod nima v to pooblastila.

V Trstu, 1. februarja 1889.
1. V imenu mnogih udov

Franjo Indihar.

„Slovanski Svet“,

ki izhaja 10 in 25. dne vsakega meseca v Ljubljani, objavlja l. 1889 poleg političkih članov, važne razprave o svojstveno slovanskih kulturnih vprašanjih, n. pr. O zadrugi, ruskem miru in artelu; o slovanskih običajih, o slovanskem pravu, o slovanski umetnosti, o slovanski cerkvi, letos tudi o zgodovini slovanske cerkve med Jugoslovani, o slovanski terminologiji itd. Ita. Na vrsto pride krajši leposlovn spisi iz vseh slovanskih literatur. V vsaki št. se naznana tudi slovenska književnost. Dopisi in drobne novice poročajo o važnih delih in dogodkih kulturnega življenja po vseh slovanskih zemljah. Pri vsem gleda na kulturne potrebe slovenskega naroda ter je namenjen na prvem mestu zrolsemu slovenskemu občinstvu. Duhovniki in učiteljstvo na kmetih ki nimajo prilike v veliki meri obširne poučevati se o gibanju vsega Slovanstva, dobivajo v listu obilna pouka in spodbudnih misilj.

„Slovanski Svet“, obsezoč po 16 velikih stranih, stoji na letu 4 gl., za pol leta 2 gl., za četrtek 1. 1 gl., za Ljubljanske naročnike in dajka pa za celo 1. 3 gl. 60 kr. in za četrtek 1. 90 kr.

Fran Podgornik, 1—3
izdajatelj Slovanskega Svetu v Gorici

Vabilo na naročbo.

S 1. dnevnem januarju začne v Ljubljani dva-krat na mesec izhajati nov list

„BRUS“.

Obravnaval bodo v resni in šaljivi obliki vsa dnevna vprašanja t. s. skrbel za čitatelja pouk in zabavo. Poleg raznovrstne vsebine prinašat bodo tudi lepe ilustracije in slike odliečnih narodnjakov

Ker prenega „Rog a č.“, bode Brus jedini šaljivi slovenski list, ki si bode vestno prizadeval ustreznati občinstvu slovenskemu, katero prosim, da ga blagovljeno podpira duševno in gmočno.

Brus* stoji za vse leto 4 gold., za pol leta 2 gl., za četrt leta 1 gl. Naročnina pošilja se na „Brusovo“ upravnštvo v „Narodni Tiskarni“ v Ljubljani.

Nič več kašlja!

Prnsni čaj
napravljen po lekarničarju

G. B. ROVIS

v Trstu, Corso 47

ozdravi vsak kašelj, še tako trdrovaten, kakor to spricuje mnoga naročila, spricava in zahvale, ki dohajajo od vseh strani in pa uspehi prvih tuk. zdravnikov.

Ta čaj je sestavljen iz samih rastlin in čisti kri; ima dober okus in velja en zavoj za 8 dni do n.

Omenjena lekarna izdeluje tudi pile za prestrež života in proti madrona iz soka neke posebne rastline, katerih uspeh je velik, posebno pri zapretem trplju, želodčnih boleznih itd. in se lahko uživa v vsakem času brez obzira na dijetu.

Ena škatlja velja 30 sold.

Plašter in tud tinktura proti kurjim očesom in debeloi koži — cena 3 plašterov za kurja očesa 20 soldov.

Ena steklenica tinkture 40 soldov.

Edina zalog v Trstu v lekarni ROVIS, v Gorici v lekarni Cristofolletti in Pontoni. 10-2

V tej lekarni govorji se tudi slovenski.

!!Vse hiti in kupuje !! Samo for. 2.90

žepna ura z verižico.

Circe in dr. v Švici je propadel in vseh tega prodaje se 700 teh krasnih, dobro idočih ur za gospode, gospe in deco, zlatu popolnoma sličnih, z elegantno, pozačeno verižico, na ta način.

Ozromne so naročbe na te ure; naj se zatojek vsakdo podviza, dokler jih je še kaj v zalogi.

Pošilja proti gotovem denarju ali po-vz-tju: „Uren-Depot L. MÜLLER, Wien, Währing, Schulgasse 11.“ 6-3

Najcenejši izvor za kupovanje za zimsko sezijo in Božič!

J. & S. Kessler v Brnu,

Ferdinandove ulice št. 7 sn.,

razpošiljata po poštnem povzetju:

10 metrov zimskega lodna za ženske oblike, dvoine širokosti	glid. 5.50
10 metrov Vallerie-fiane za ženske oblike, najnovejši uzorec	glid. 4.—
10 metrov kalmuka, težke baže, najnovejši uzorec	glid. 2.70.
10 metrov barhanta za oblike, težke baže, najnovejši uzorec	glid. 3
10 metrov blaga za ponočne suknje, krizostega, najnovejši uzorec	glid. 2.50
25 vatov Prostjevskega barhanta, moder in rujav gl. 5 bel in rud. 6	glid. 6—
3.10 metrov blaga za moško obliko za zimo Ia. glid. 5.50 Ha	glid. 3.75
2.10 metrov blaga za zimske suknje, modnegra. Ia. glid. 10.— Ha.	glid. 6—
2.10 metrov blaga za ogrtade, modnegra.	glid. 6.—
6. kap iz plisa za gospode in dečke	glid. 1.50
1. zimska posteljna odeva iz Rouge, kompletna	glid. 3.—
1. žabrika, 100 cm dolga, 150 cm široka, Ia žolta glid. 250. Ha siva	glid. 1.50
1. Angora-ogrinalo, za zimo 1/4, Ia. glid. 6.— Ha.	glid. 2.80
1. ženski jopič iz ovčje vole, (Jersey. vs b modne barve Ia. gl. 3. Ha.	glid. 1.50
3. krili iz klobučne, bogato tamburirani, rud.-čr. sivi in rujski	glid. 3—
6 parov zimskih nogavic, pl-tehni, v vseh barvah, progastin	glid. 1.50
1 platnenja rjuha, 2 metrov dolga, brez šiva	glid. 1.50
10 metrov posebne preproge, težke naže	glid. 3.50
1. moška srajca, beja i varvarsta, Ia. glid. 1.80, Ha.	glid. 1.20
3 delavske srajce iz težkega oksf rde	glid. 2.
3 pare gač iz barhanta, platna Ia. glid. 2.50, Ha.	glid. 1.80
9 parov zimskih kratkih nogavic, pl-tehni, v vseh barvah	glid. 1.10
6 ženskih srajcev iz močnega latna ali ſifona, Ia. glid. 5.— Ha	glid. 3.25
3 nočni korseti i ſifona, vezani Ia. glid. 4.— Ha.	glid. 1.80
1 zastor iz jute, turški naris, Ia. glid. 3.50, Ha.	glid. 2.30
1. garnitura pregrinjal, 1 prti in 2 post. pregr., iz tipsa glid. 450, iz jut-	glid. 3.50
29 vatov domačega platna, težke baže. * glid. 5.50. *	ld. 4.20
29 vatov oksforda, najnovejši naris	glid. 4.50
9 vatov kanafasa, najnovejši naris, najboljše baže	glid. 6.—
3 prti. vseh barv, * glid. 2.— *	glid. 1.—

Uzorci zastonj in franko.

Naravno olje

iz jeter od polenovke (Baccala).

Najzbornješi kakovosti, kojega z dobrim uspehom zakazujejo najboljši mestni zdravniki. — Iz iste kakovosti napravlja se tudi zeleno ali jodoželezno (ferrato) olje. Zaloga v lekarni G. B. Rovisa Corso stev. 47.

10—2

Najodličnejše Dunajske Salame

prodaja v vsakej meri po 58 kr. kilogram z povzetjem 1

K. Proscheck,
Dunaj, Fünfhaus, Sadiongasse 23.

Čuj! Čuj! Svet Čuj! Čuj!

Stroj za šivanje for. 1.95.

Čudovato je delo tega stroja; Šiva vse izvrstno, najdebelješa suknja in najfinješi ſifon; gre dobro; je divno izdelan, zlatno broncirana, okrašene vsaki ſalon.

Neodputljivo je, kjer v hiši ni š. tega stroja. —

1—6

Kdo bi bil kdaj mislil, da se mora na-praviti za for. 1.95 Šivalni stroj.

Ogromna je prodaja tega stroja; naj ga zatorj vsak tako naroči, ker bo kmalu razprodan. Za naročilo zadostuje dopisnica. Prodaja se na vse kraje sveta. Ker so stroški ne-natni, proti gotovini ali poštnem povzetju.

Razpošiljanje: 6—3

L. MÜLLER

Dunaj, Währing, Schulgasse št. 10.

Marijaceljske želodečne kapljice

zvrstno zdravilo pri vseh boleznih na želodcu.

Neprecenljive dobre je posebno vpliv njihov pri netočnosti, slabosti želodca, ako z grla smrdi, napenjanju, klesu pehanju, keliki, želodečnom kataru, gorečico (rzave) pri preobilnej produkciji slin, rumenci bluvanju in gnusu, glavobolu, aka boli iz želodca) krč v želodcu, zabasanji, preobilnosti jedi in piča v želodcu

Varnost. znamka proti glistam, bolezni na vranci in jožirih in tudi proti zlati žili ali himorojdam. Cena steklenici je z nakazom vred samo 40 nov., velika steklenica samo 70 nov. Glavni zalog ima lekarničar „Karl Brady Kremsir, Morava.“

Marijaceljske želodečne kapljice niso tajno sredstvo. Deli, iz katerih obstoji, oznanjeni so na vsakej steklenici priloženemu podku za vporabo. Pristne dobe se skoraj v vseh lekarnah.

V Trstu: Lekarna: Antonio Suttina — Lekarna: de Leitenburg, all' Ercole trifante — Lekarna: Eduard de Leitenburg, alla Saluta — Lekarna: A. Praxmayer, al due Mori — Lekarna: Pietro Prencini, ala Fontana Imperiale. — Lekarna: Benedetti Saraval, al Amazone Triomfares. — Lekarna: Benedetto Vlach Minussi, alla Corte. — Lekarna: dr. Vittorio Serravall al R dentore (glav skladis) — Lekarna: Buauletto nill' orso nero. — Postojna: Lekarna Fr. Baccarech. — Sežana: Lekarna Philipp Ritschel. —

Švarillo: Pristine Marijaceljske želodečne kapljice ponarejujo in posnemajo se mnogo-vrstno. — **V znamene pristnosti** mora biti zamotana vsaka steklenica v rdeč omot, providen z gornjo varnostno znamko ter mora biti na vsakem priloženem podku za vporabo razun tega opomjeno, da je bil isti tiskan v tiskarni g. Gusek-a i Kremeričah (Kremser).

Pozor.

Podpisani vlastnik kavane „Caffe Commercio“ preuzeo je ovih dana staroznano i po Slovanih u obče močno obiskovano

6—2

Nemško kavarno (Caffe tedesco),

v ulici „Caserma“.

Priporoča se domačinom in tujcem za mnogobrojno obiskovanje, ter obljublja najpazljivejšo postrežbo. Skrbel bode tudi, da bodo v kavarni vsi važnejši domači tržaški in tudi zunanjci časopisi, posebno pa slovenski in hrvatski.

A. ŠORLI.

„Danica“ koled. za l. 1889.

sa slikom Njeg. vis. blagopokojnoga careviča Rudolfa i carevine Štefanije dobije se u tiskari Dolenc po 25 kr. po pošti 5 kr. više.

Važno za popotnike v Ameriko.

Kdor želi po ceni, dobro, hitro in varno potovati v severno ali južno Ameriko itd., naj se zaupljuje obrne na od slavne c. kr. dež. vlade v Ljubljani potrjenega glavnega zastopnika za potovalec

Josipa Pavlin-a v Ljubljani

Marijin trg štev. 2.

ki zastopa evropske in amerikanske železnice in nemško poštno parobrodstvo:

Tu se dobijo vožne karte s polno garancijo od Ljubljane naravnost do vsakoršno postope v severni in južni Ameriki, Avstraliji, Afriki itd. po zopet mnogo znižanih cenah, ravno tako se tudi vsakoršnemu posvetovanju radovljivo služi.

Vožnja preko Ljubljane in Beljaka priporoča se toplo le v prid potovalem, ker je veliko krajev in ceneja kot ona preko Dunaja.

Vožnja traja od Ljubljane do Amerike okoli 13 dni in je cena z hranc na parobrodu od 60 gl. naprej.

Singerstrasse Nr. 15,

zum goldenen

Reihsapfel.

J. PSERHOFER-jeva Apotheke in Wien

Kričisitolne, nekaj universalne kroglice zvane, zaslužijo res zadnje ime, kajti ni skoraj bolezni bolezni, v katerih se je mnogo družil zdravil rabilo, se je po teh kroglicah netevelikrat in v zelo kratek čas 1 gl. 5 kr. pri nefrankirane posiljati po povzetji 1 for 10 kr. Proti gotovini stane posiljati: 1 zavitek krogje f. 1.25, 2 zavitek f. 2.30, 3 zavitek f. 3.35, 4 zavitek f. 4.40, 5 zavitek f. 5.20, 10 zavitek f. 20. (Manj kot jeden zavitek se ne pošilja).

Pristne so jedino le one kroglice, katerih napotnice imajo podpis J. Pserhofer-ja in so provideni na pokrovu vseke skatljice z tem podpisom v rednem pismenih.

Doljo nam neštevilo pism, v katerih se kupovalci in rabilec tukrat kaže zahvaljuje za ozdravljenje iz vsakoravnih nevarnih bolezni. Vsakdo, ki je le enkrat poskušal se z temi kroglicami zdraviti jih priporoča.

Naj sledi tu nekatera teh zahvalnih pisem:

Hrašč pri Smledniku, 12. sept. 1887.
Blagorodni gospod! Bila je božja volja, da mi pride v roke Vaše kroglice in pismem Vam v osprehu: Prehlađila sem se v otroški postelji, da nisem več moreta, vendar vselej svoje delo in izvestno bi bila uže mrtva, ako ne bi m' bila resile Vasje žudovate kroglice. Bog Vas kroglico za to blagoslov. Prepridana sem, da me Vasje kroglice popolnoma ozdrave, kakor so ozdravile tudi druge.

Tereza Knific.

Dunajsko Novomesto, 9. dec. 1887.
Vaše visokočest! Najtopljivo zahvalo Vašim izrekam in imenu 80letne svoje leta. Belehal je 5 let na kroničnem želodečnem kataru in vodenici. Zivljenje je bilo trpljenje in už je mislila, da je zgubljena. Sladkoč dobitila je kroglico Vasih izreklih kričistih kroglice in po deljšem vporabi istih je ozdravila. Z visokim spoštovanjem

Josepha Weinzettli.

Mittergarsdorf Ger. Avstr. 10. januarja 1888.
Vaše blagorodje! Izjavljuje mi blagovalne posiljki sem pri Vas